

започаткованих французом Ф. Кене, творчо розвинутих видатними українськими мислителями С. Подолинським, В. Вернадським і **М. Руденком**.

Струць С. М. “Я зберіг усе листування Миколи Руденка...” [записав С. Лащенко] / С. Струць // Крим. світлиця. – 2006. – 18 серп. (№ 34). – С. 1, 5.

Талалай Л. Микола Руденко: “...Ніколи не смійте жаліти мене – бо, може, лиш я був по-справжньому вільний” / Л. Талалай // Слово Просвіти. – 1996. – Серп. – Ч. 8(27). – С. 9.

Талалай Л. Муза Миколи Руденка / Л. Талалай // Березіль. – 2003. – № 7/8. – С. 164–178. – (Життя і творчість).

Талалай Л. Пробуджений совістю [Микола Руденко] / Л. Талалай // Дивослово. – 1999. – № 6. – С. 43–46.

Шевчук В. Архітектура Всесвіту за Миколою Руденком / В. Шевчук // Дніпро. – 2000. – № 11/12.

Шевчук В. Фізична економія Миколи Руденка / В. Шевчук // Уряд. кур'єр. – 1999. – 6 лют.

Про дисидентський рух

Алтунян Г. О. Цена свободы: воспоминания диссидента / Г. О. Алтунян. – Х.: Фолио, 2000. – 350 с.: ил. – ISBN 966–03–0991–0.

Ведмідь Л. Українська Гельсінкська група: іст. огляд / Л. Ведмідь. – К.: ПоліграфЦентр, 2005. – 22 с. – Бібліогр.: с. 20–21.

Григоренко П. Г. Спогади / П. Г. Григоренко. – К.: Україна, 2007. – 664 с. – ISBN 978–966–524–121–8.

Дисидентський рух 60–80-х рр. ХХ ст. – вияв невдоволення обмеженим суверенітетом України / М. Обушний // Наук. записки ін-ту політ. і етнонац. дослідж.– 2004. – Вип. 26. – С. 253–268. – (Сер. “Політологія і етнологія”).

Донбас в історії дисидентського руху в Україні / О. Г. Бажан // Історія України: маловідомі імена, події, факти: зб. ст. – 2001. – Вип. 19. – С. 234–241.

Захаров Б. Є. Нарис історії дисидентського руху в Україні (1956–1987) / Б. Є. Захаров; Харків. правозахисна група. – Х.: Фоліо, 2003. – 144 с., [12] арк. фотоіл. – ISBN 966–03–1982–7. – на обкл. авт. не зазн.

Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: навч. посіб. / М. С. Пасічник. – Вид. 2–ге., стереотип. – К.: Знання, 2006. – 735 с. – ISBN 966–346–113–6.

Висвітлено питання з історії України від найдавніших часів до сучасного періоду у контексті становлення української державності. Розкрито політичні та релігійні засади формування нації, проаналізовано розвиток культури. Визначено походження українського етносу, роль давньоруської Київської держави та Галицько-Волинського князівства в утвердженні державотворчих засад Київської Русі. Описано періоди польсько-литовської колонізації України в 1340-1569 рр., утворення Української козацької держави в 1648-1657 рр., політику Росії щодо знищення української державності наприкінці XVIII ст., національно-державницькі ідеї в період правління Російської та Австро-Угорської імперій. Вивчено вплив Першої та Другої світових війн на державницькі процеси та ідеї в Україні. Проаналізовано дисидентський рух в 1960-1970 рр. як вияв державницьких тенденцій, соціально-економічні та політичні процеси в Україні в 1991-1995 рр.

Карасік С. Українська Громадська Група сприяння виконанню Гельсінкських угод: у 4 т. / С. Карасік, В. Овсієнко, І. Рапп, Н. Марченко, Д. Зубарєв; Л. Богораз (ред.); Є. Захаров (уклад.). – Т. 1: Особистості. – Х.: Фоліо, 2001. – 208 с.: фото. – ISBN 966–03–1641–0.

Лук'яненко Л. Г. Сповідь у камері смертника / Л. Г. Лук'яненко. – вид. 2-ге, допов. – К.: Нора–Друк, 2005. – 136 с. – ISBN 966–8321–80–4.

Лук'яненко Л. Г. 3 часів неволі / Л. Г. Лук'яненко; Міжрегіон. акад. управління персоналом. – К.: МАУП, 2005. – Кн. 2. – 368с.: іл. – (Б-ка журналу “Персонал”). – ISBN 966–608–662–Х.

Лук'яненко Л. Г. 3 часів неволі. Сосновка – 7 / Л. Г. Лук'яненко; Міжрегіон. акад. управління персоналом. – К.: МАУП, 2005. – 528 с.+4 арк.: іл. – (Б-ка журналу “Персонал”). – ISBN 966–608–461–9.

Міжнародний біографічний словник дисидентів країн Центральної та Східної Європи й колишнього СРСР / уклад.: Є. Захаров, Б. Захаров; Харків. правозахисна група. – Х.: Права людини, 2006 – Т. 1, ч. 1: Україна / О. Даніель [та ін.]. – [Б. м.]: [б.в.], 2006. – 516 с.+ фотогр. – Бібліогр.: с. 512-513. – ISBN 966–8919–09–2.

Міжнародний біографічний словник дисидентів країн Центральної та Східної Європи й колишнього СРСР / уклад.: Є. Захаров, Б. Захаров; Харків. правозахисна група. – Х.: Права людини, 2006 – Т. 1, ч. 2: Україна / Л. Бондарук [та ін.]. – [Б. м.]: [б.в.], 2006. – 504 с.+фотогр. – Бібліогр.: в кінці розд. – ISBN 966–8919–09–2.

Опитування учасників дисидентського руху в Україні / Харків. правозахисна група. – Х.: [б.в.], 2006. – 24 с.

Сапеляк С. Хроніки дисидентські від головосіку: невольничя мемуаристика / С. Сапеляк. – К.: Смолоскип, 2003. – 263 с.: фотоіл. – ISBN 966–7332–82–9.

Сахаров А. Д. Воспоминания / А. Д. Сахаров. – М.: Время, 2006 – 895 с. – (Собрание сочинений: Т. 1). – ISBN 5–94117–162–5.

Сахаров А. Д. Воспоминания / А. Д. Сахаров. – М.: Время, 2006. – 831 с. – (Собрание сочинений: Т. 2.). – ISBN 5–94117–162–5.

Світлична Н. О. Твори: Автобіографія. Спогади. Статті. Інтерв'ю. Листи / Н. О. Світлична; О. І. Неживий (упоряд., передм.). – Луганськ: Знання, 2006. – 212 с. – Бібліогр.: с. 208–209.– ISBN 966–8151–43–7.

Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика: зб. ст. / ред.: В. М. Даниленко; Ін-т історії України НАН України. – К., 2005. – Вип. 8. – 435 с.

Розглянуто питання політичного, громадського та культурного життя України у ХХ ст. Розкрито ідеологічні засади “возз'єднання” України з Росією. Описано грошову систему уряду Української Народної Республіки в українській історіографії. Висвітлено роль української інтелігенції у національно-культурному розвитку українців республік СРСР у 1920 – на початку 1930 рр., доктринальні засади етнокультурної політики в УСРР

зазначеного періоду. Проаналізовано причини та наслідки сталінської “селекції” партійно-державної номенклатури УРСР в 1930-і рр., тему радянського військового полону періоду Другої світової війни в сучасній російській історіографії, повоєнну сільськогосподарську політику радянського уряду та її вплив на суспільно-політичні настрої населення України. Розглянуто питання історії дисидентського руху в Україні у другій половині 1950-1980 рр., проблему відродження української мови в державі у жовтні 1989 – серпні 1991 рр. Висвітлено роль української греко-католицької церкви у формуванні національно-державницької ідеології українського суспільства.

Українська Гельсінкська група: до 20-ліття створення / В. Кіпіані (підгот.), В. Овсієнко (підгот.). – К.: Вид. Укр. респ. партії, 1996. – 32 с.

Українська гельсінкська група: до 30-річчя створення: історія, документи / упоряд.: О. Зінкевич, В. Овсієнко. – К.: Смолоскип, 2006. – 128 с.: фотогр. – Бібліогр.: с. 121–125. – ISBN 966–8499–51–4.

Українська Громадська Група сприяння виконанню Гельсінкських угод: у 4 т. / І. Рапп (ред.), В. Овсієнко (упоряд.). – Х.: Фоліо, 2001 – Т. 2: Документи і матеріали: 9 листоп. 1976 – 2 лип. 1977 рр. – 196 с. – ISBN 966–03–1642–9.

Українська Громадська Група сприяння виконанню Гельсінкських угод: у 4 т. / І. Рапп (ред.), В. Овсієнко (упоряд.). – Х.: Фоліо, 2001. – Т. 3: Документи і матеріали: серп. 1976–10 груд. 1978 р. – 238 с. – ISBN 966–03–1643–7.

Українська Громадська Група сприяння виконанню Гельсінкських угод: у 4 т. / І. Рапп (ред.), В. Овсієнко (упоряд.). – Х.: Фоліо, 2001.– Т. 4: Документи і матеріали: 10 груд. 1978 – 11 берез. 1988 рр. – 254 с. – ISBN 966–03–1644–5.

Дисертації про дисидентський рух

Бондаренко О. В. Художня проза Миколи Руденка в літературному контексті шістдесятництва: дис... канд. філол. наук: 10.01.01 / О. В. Бондаренко; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2002. – 163 арк. – Бібліогр.: арк. 153–163.